

Mezinárodní spolupráce centrálních bank - osvědčené postupy ESCB

Tento dokument o osvědčených postupech připravila pracovní skupina pro spolupráci centrálních bank pod záštitou Výboru ESCB pro mezinárodní vztahy. Skupinu tvoří zaměstnanci ze všech centrálních bank ESCB, kteří ve svých příslušných institucích koordinují kooperační aktivity prováděné s centrálními bankami mimo EU na odborné i řídicí úrovni. Tento dokument je tedy zaměřen pouze na odbornou spolupráci centrálních bank ESCB s centrálními bankami mimo EU a nezahrnuje kooperační aktivity v rámci ESCB, ani spolupráci na úrovni politik.

Úvod

Spolupráce mezi centrálními bankami je zavedenou praxí, která má své počátky v době vytvoření mezinárodní sítě předních centrálních bank v první polovině minulého století, kdy byla v roce 1930 založena Banka pro mezinárodní platby.

Spolupráce mezi centrálními bankami sestává z široké a různorodé škály aktivit, jejichž struktura a geografické zaměření se postupem času měnily. Zaměření a strukturu kooperačních aktivit centrálních bank ovlivnilo především vytvoření Hospodářské a měnové unie a rozšíření EU, ale také vývoj ve světě.

Kooperační aktivity centrálních bank v rámci ESCB, tvořeném ECB a národními centrálními bankami všech členských států EU, se ve velké míře řídí poptávkou, a reagují tedy na specifické požadavky.

Tento dokument popisuje osvědčené postupy, které objasňují opodstatnění, formy a zásady, jež ESCB uplatňuje při výkonu kooperačních aktivit centrálních bank.

Opodstatnění

Posláním kooperačních aktivit centrálních bank ESCB je jak jednotlivě, tak společně posilovat jejich vztahy s centrálními bankami mimo EU, podporovat řádné postupy centrálních bank a orgánů dohledu, a tím přispívat k měnové a finanční stabilitě. Tyto aktivity se v první řadě zaměřují na centrální banky a orgány dohledu z rozvojových zemí a rozvíjejících se tržních ekonomik.

Jako součást svých kooperačních aktivit národní centrální banky, ECB a ESCB společnými silami spolupracují s centrálními bankami rozvojových zemí a rozvíjejících se tržních ekonomik s cílem vést diskuse o politikách a postupech centrálních bank, čímž zvyšují vzájemnou informovanost o hospodářském a finančním vývoji. Kooperační aktivity centrálních bank ESCB navíc poskytují diskusní fórum pro kandidátské země EU a podporují budování jejich institucionálních kapacit v rámci příprav na jejich případné přistoupení k ESCB.

Národní centrální banky dále reagují na zavedené vazby, které jejich země mohou mít s centrálními bankami mimo EU, a sdílejí své zkušenosti při provádění všech úkolů v rámci svého mandátu.

Postupy

Kooperační aktivity centrálních bank ESCB jsou založeny na několika zásadách:

Zásada 1: Celosvětová měnová a finanční stabilita

Podstatou spolupráce centrálních bank je přenos odborných znalostí. Když dávají centrální banky ESCB k dispozici svým partnerským institucím odborné znalosti, přispívají tak k podpoře měnové a finanční stability na celosvětové úrovni.

Zásada 2: Budování vztahů

Navazování a udržování úzkých profesních vztahů má zásadní význam pro náležitou a prospěšnou spolupráci. Z tohoto důvodu ESCB již mnoho let buduje prostřednictvím spolupráce centrálních bank partnerství s orgány měnového a finančního dohledu po celém světě.

Zásada 3: Otevřenost a respekt

ESCB spolupracuje se svými partnery v prostředí otevřenosti a plného respektu. Všechna spolupráce je vedena vzájemným porozuměním a důvěrou, kulturním povědomím a otevřeností odlišným myšlenkám a názorům.

Zásada 4: Účinnost

Členové ESCB řídí všechny zdroje obezřetně a podporují účinná a nákladově efektivní řešení za použití zásad řádného plánování ve všech fázích projektového cyklu. V rámci ESCB se hledají potenciální synergie a úspory z rozsahu vyplývající ze spolupráce centrálních bank a využívají se v maximálně možném rozsahu. Pokud je to vhodné, usiluje se o vyšší efektivnost v souvislosti s využíváním nových digitálních platforem.

Zásada 5: Udržitelnost

Kooperační aktivity centrálních bank ESCB mají za cíl udržitelný dopad v tom smyslu, že výsledek spolupráce by měl vydržet déle než tyto specifické aktivity. Z tohoto důvodu se aktivity řídí poptávkou a jsou uzpůsobeny potřebám partnerských centrálních bank, čímž je zajištěna jejich zainteresovanost. Náležitě jsou zohledněny absorpční kapacity přijímající instituce.

Zásada 6: Hodnocení

Kooperační aktivity centrálních bank ESCB zahrnují, je-li to vhodné, mechanismy sledování, podávání zpráv a zpětné vazby s cílem podrobovat aktivity revizi, hodnotit jejich relevanci, efektivitu, účinnost, udržitelnost a dopad, aby bylo možné učinit závěry o tom, jak posílit budoucí aktivity.

Formy spolupráce

Při zohlednění jednotlivých vnitrostátních přístupů lze spolupráci centrálních bank nejlépe charakterizovat souborem ilustrativních příkladů, nikoli obecnou definicí. Následující příklady ukazují hlavní náplň kooperačních aktivit centrálních bank:

- styky na vysoké úrovni a jednání na úrovni politik (jako např. konference a dvoustranná setkání mezi členy rad),
- jednání mezi partnery,
- semináře, workshopy, školicí kurzy nebo další vzdělávací aktivity, případně např. o inovativních technologiích, které navštěvují zástupci centrálních bank z celého světa,
- speciální strukturované programy (středně- až dlouhodobé) zaměřené na podporu budování institucí a uspořádání politik, nebo pravidelné mise, a to na odborné nebo politické úrovni,
- koordinační aktivity zaměřené na získání externího financování (např. projekty financované EU), a to buď v návaznosti na dvoustranné výměny nebo na základě dohod s dalšími centrálními bankami nebo institucemi (např. mezinárodními finančními institucemi, institucemi EU a vládami),
- široký soubor dalších aktivit, např. vysílání pracovníků do jiné instituce, návštěvy, video- nebo telekonference, odpovědi na dotazníky.